

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 13 oktober 2016

betreft Nadere vragen inzake de financiële positie van geneeskundestudenten als coassistent (T02062)

ons kenmerk 158184.09u

Geachte mevrouw Bussemaker,

De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 19 september 2016¹ inzake studievoorschot en geneeskundestudenten in hun coschapsfase.

De leden van de fracties van **D66** en **GroenLinks** hebben naar aanleiding van uw brief nog enige nadere vragen.

Inleiding

Uw brief van 19 september jl. over de positie van de coassistent roept bij de leden van de D66-fractie nieuwe vragen op. Nu u zich distantieert van een profijtbeginsel gedreven rechtvaardiging van de financiële positie van de coassistent vervalt een groot deel van uw eerder daarvoor aangedragen onderbouwing, zo stellen deze leden.

Uw brief van 19 september jl. roept bij de leden van de fractie van GroenLinks nog nadere vragen op.

Financiële positie van de coassistent in verhouding tot andere posities

Het is de leden van de D66-fractie nog steeds niet duidelijk waarin een coschap zich nu precies onderscheidt van een stage. U verwijst daarvoor naar het Aanhangsel van de Handelingen 2013-2014². De daaraan te ontleen tien kenmerken van een stage zijn echter alle van toepassing op het coschap merken deze leden op. Zij vinden ook dit onderdeel van uw argumentatie daardoor vooralsnog niet overtuigend.

Er lijkt volgens deze leden sprake te zijn van wezenlijke inconsistenties in behandeling. Zij vragen u in dat kader om een toelichting op het verschil in behandeling van coassistenten en HBO leerling-verpleegkundigen. Zij merken op dat deze verpleegkundigen reeds tijdens hun opleiding in het ziekenhuis betaald krijgen. Leerling-verpleegkundigen krijgen in het eerste jaar een leerarbeidsovereenkomst voor 32 uur, die bij goed functioneren wordt verlengd met drie jaar. Ze

¹ Zie verslag schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 34035, U.

² Aanhangsel *Handelingen II*, 2013-2014, nr. 2871.

datum 13 oktober 2016

ons kenmerk 158184.09u

blad 2

ontvangen tijdens de opleiding salaris (minimaal rond de 1800 euro bruto per maand), bouwen vanaf hun 21ste jaar pensioen op, en betalen geen collegegeld. Ziekenhuizen beschrijven leerling-verpleegkundigen en coassistenten als medewerkers in opleiding die afhankelijk van hun ervaring en bekwaamheid meekijken of zelfstandig behandelingen uitvoeren³. Coassistenten hebben een werkweek van 46 uur en voeren handelingen uit na opdracht van een arts, zo merken deze leden op. Zou u de indruk van ongelijke behandeling willen wegnemen?

Verder vragen deze leden op grond van vergelijkbare twijfels u naar een toelichting op het verschil in benadering tussen coassistenten enerzijds en Rijkstrainees anderzijds. Rijkstrainees combineren - kort na het behalen van een WO-mastertitel, met name als jurist, econoom of ingenieur - het werken op verschillende plekken met het volgen van een brede opleiding gedurende twee jaar, en kunnen in die tijd eventueel aanvullende opleidingen krijgen op hun "eigen" ministerie. Rijkstrainees hebben 40 opleidingsdagen, en kunnen daarnaast werken aan hun persoonlijke vaardigheden in workshops, interviewsessies en een persoonlijk coaching traject. Ze hebben een werkweek van 36 uur en verdienen minimaal rond de 2519 euro bruto per maand, ontvangen vakantiegeld en een dertiende maand, en bouwen pensioen op⁴. Coassistenten krijgen in de laatste fase van de studie praktijktraining op de werkvloer (vaak meer dan voltijds), ontvangen geen vergoeding, betalen collegegeld en bouwen geen pensioen op maar wel studieschuld.

De leden van de D66-fractie kunnen zich al met al niet aan de indruk onttrekken dat een aantal van de gesignaleerde verschillen in behandeling historisch zijn gegroeid, maar daarmee nog niet gemakkelijk te rechtvaardigen. Zij sluiten niet uit dat een bredere verkenning van de voorwaarden waaronder stagiaires, trainees en duaal opgeleiden binnen en buiten de gezondheidszorg functioneren die indruk nog zou versterken. Kunt u aan de hand van een breed overzicht van de verschillende vergoedingen en bijbehorende takenpakketten deze zorg wegnemen als onderdeel van uw antwoord op bovenstaande vragen, dan wel een bredere herbezinning uwerzijds op dit onderwerp in het vooruitzicht willen stellen?

De leden van de GroenLinks-fractie citeren uit uw brief: "In het overleg met de NFU is nog eens benadrukt dat het coschap een belangrijk onderdeel van het praktisch klinisch onderwijs in het onderwijs-curriculum tot basisarts vormt. Een coschap is erop gericht om competenties te ontwikkelen die voor de student essentieel zijn om het beroep van arts in de toekomst zelfstandig en veilig te kunnen uitoefenen. Een coschap wordt vanwege deze kenmerken niet aangemerkt als stage. Er is geen sprake van substantiële productieve arbeid op basis waarvan coassistenten gecompenseerd kunnen worden. Arbeidsproductiviteit is ook geen doel van het coschap."⁵ Hoe verhoudt deze passage zich tot de in de Aangangsel Handelingen van de Tweede Kamer⁶ vermelde eigenschappen van een stage, zo vragen deze leden.

Zij constateren dat het bij een coschap van de volgende eigenschappen sprake is:

- het gaat om werk waarbij het leeraspect van de stagiair centraal staat;
- de stagiair onderscheidt zich van een gewone werknemer doordat de te verrichten werkzaamheden niet gericht zijn op productief werk waarmee vooral omzet of winst gegenereerd wordt;
- de begeleiding van de stagiair moet gericht zijn op het leeraspect en niet op het maken van productie;

³ Zie:

https://www.olvg.nl/afspraak_opname_en_bezoek/meerdaagse_opname/uw_opname/wie_doet_wat_in_het_ziekenhuis

⁴ BBRA 1984 Schaal 10.

⁵ Zie verslag schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 34035, U, pagina 4-5.

⁶ Aangangsel *Handelingen II*, 2013-2014, nr. 2871.

datum 13 oktober 2016

ons kenmerk 158184.09u

blad 3

U schrijft in uw brief: "Het ene coschap is intensiever dan het andere, maar kent een gemiddelde studiebelasting van 46 uur per week. Zo nu en dan kan deze duur groter zijn, corresponderend met de beroepssituatie."⁷ Welk verdienvermogen acht u aanwezig bij studenten die een dergelijk intensief programma volgen? Acht u het realistisch dat deze studenten naast hun coschappen zelf bijverdienen om zo hun studieschuld te beperken? Indien u dat niet realistisch acht, is het dan niet misleidend als u schrijft: "Deze studenten verschillen van hun studiegenoten aan andere opleidingen alleen in die zin dat hun opleiding een extra studiefase kent van circa twee jaar, de coschaphase", zo vragen de leden van de GroenLinks-fractie.⁸

De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 11 november 2016.

Hoogachtend,

G. de Vries-Leggedoor

Voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

⁷ Zie verslag schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 34035, U, pagina 5.

⁸ Zie verslag schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 34035, U, pagina 6.